

**DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT**

Utenriksministeren

Utenriks- og forsvarskomiteen
v/leder Ine Eriksen Søreide

Oslo, 22. april 2022

Uttalelse fra Utenriksdepartementet angående Dokument 8:164 S (2021-2022)

Jeg viser til Utenriks- og forsvarskomiteens brev 5. april 2022 om Dokument 8:164 S (2021-2022) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Dag-Inge Ulstein, Olaug Vervik Bollestad og Kjell Ingolf Ropstad.

Det er krig i Europa, og vi står i en ny tid. Det russiske angrepet på Ukraina er et angrep på demokratiet, og på våre verdier. Dette angår også norsk sikkerhet og vil prege vår utenrikspolitikk i lang tid fremover. Alt dette krever at vi gjør grundige vurderinger. Det må ikke være tvil om at vår sikkerhets- og utenrikspolitiske tilnærming ligger fast: Den er forankret i det nordatlantiske og europeiske fellesskapet av likesinnede demokratier. Vi skal sammen hegne om den globale rettsorden, som nå har kommet under sterkere press.

Felleserklæringen mellom Russland og Kina etter toppmøtet 4. februar vekker bekymring. Den hadde klar brodd mot NATO. Kina hevder å være nøytral hva gjelder krigen i Ukraina. De har bedt partene om å finne en fredelig løsning og har lovet noe humanitær bistand til Ukraina. Kina benekter også at man vurderer å bistå Russland militært. På den annen side har Kina verken fordømt eller tatt avstand fra angrepet. Regjeringen har gjennom ulike kanaler oppfordret Kina, som et permanent medlem av Sikkerhetsrådet, til å forsvare folkeretten og FN-pakten og stå opp for Ukrainas suverenitet og territoriale integritet. Vi har også bedt Kina bruke sin innflytelse overfor Russland til å få slutt på krigshandlingene og oppfordret til at Kina etablerer kontakt på høyeste hold med Ukrainas president.

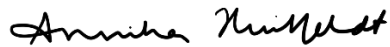
Vi, på linje med EU og andre nærstående land, har gjort det klart at måten Kina forholder seg til Moskva, vil kunne påvirke forholdet mellom Kina og Europa. NATO har tydelig oppfordret Kina til å avstå fra å støtte Russlands krigsinnsats og hjelpe Russland til å omgå sanksjonene. NATO har også uttrykt bekymring for hvordan Kina understøtter Russlands narrativ om krigen og kritiserer NATO.

Arbeidet med en handelsavtale med Kina startet allerede i 2008. Mye har skjedd i verden siden det. Når det gjelder forhandlingene har det vært fremgang det siste året, men det er foreløpig for tidlig å si noe om når et avtaleutkast eventuelt kan ferdigstilles. Vi er opptatt av å vurdere dette bredt og bruke den tiden vi trenger for å ivareta våre interesser. Russlands folkerettsstridige krig i Ukraina vil selvsagt kunne påvirke fremdriften i arbeidet og de generelle vurderingene vi gjør.

Dersom Kina involverer seg militært på Russlands side i Ukraina-konflikten vil dette åpenbart få store konsekvenser for Vestens og Norges forhold til Kina. Det er imidlertid lite hensiktsmessig å formulere en politikk basert på et tenkt og dels hypotetisk utfall. Vi vil fortsette å bruke diplomatiske kanaler til å engasjere Kina for å bidra til å få slutt på russiske krigshandlinger. Jeg mener det er i alles, i både Norges og Kinas interesse, at folkeretten respekteres og at en regelbasert multilateral verdensorden opprettholdes.

Det er også i norsk interesse at vi i vår kontakt og dialog med kinesiske myndigheter gir klart uttrykk for hvordan krigen oppfattes av våre europeiske og allierte partnere, og hvordan den grunnleggende endrer den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa.

Vennlig hilsen

Anniken Scharning Huitfeldt